

Foredrag på BogForum 2022 om bogen ”jeg - en SkaberSkabt skaber”

AllanTarp@gmail.com, november 2022

Velkommen, jeg vil gerne fortælle lidt om, hvorfor, og hvordan jeg blev forfatter, og hvad jeg har skrevet om i min e-bog ”jeg - en SkaberSkabt skaber”, som kan købes på Saxo til omkring en 50er. Til sidst vil der være taletid til eventuelle opponenter, som jeg jo inviterede i Kristeligt Dagblad i lørdags.

Nysgerrighed og fortælle-glæde, det er vist det, der satte mig i gang. Nysgerrighed efter skjulte forskelle, der måske kunne gøre en forskel.

Og især inden for det, vi er fælles om, vores institutioner, som vi jo har skabt for at nå de fælles mål, vi ikke magter at nå enkeltvis.

Og institutioner virker gennem rutiner, så rutiner er godt, i princippet. For ”hvis rutine bliver ritual, så er den gal”, sir jeg tit. Og så risikerer vi, at institutionen i stedet for at være god, måske bliver ond, som Arendt taler om i sin bog om ondskabens banalitet.

Fx hvis institutionen foretager en målforskydning, som Bauman taler om, hvor dens ansatte hurtigt indser, at de bedst bevarer ansættelsen ved, at målet netop ikke nås. Altså at mål og middel ombyttes, så midlet, institutionen, bliver et mål i sig selv.

Det er så politikernes opgave at hindre målforskydninger i institutioner. Så når jeg møder målforskydninger, skriver jeg læserbreve og kronikker til politikkerne. Nogle bliver trykt, andre bliver ikke. Men i dette tilfælde er alle blevet afvist, primært af Kristeligt Dagblad. Så derfor har jeg samlet mine indlæg i denne lille bog. Og heldigvis kan jeg da fortælle om mine møder.

Fordi siden år 1700 har vi levet i den såkaldte Oplysningstid, the Enlightenment. Som den tyske filosof Kant har defineret med to ord, ”sapere aude”.

Sapere, homo sapiens, det tænkende væsen, det er os. Og aude, vov det, tør det. Så Sapere aude betyder altså ’vov at tænke’. Og i min fortolkning, ’vov at tænke forskelligt’, bliv fritænkere.

Jeg har så været så heldig at møde mange andre fritænkere gennem deres bøger.

Jeg tog dansk og sociologi på seminariet, og matematik og fysik på universitetet.

Så var jeg HF og gymnasielærer i mange år, og så tog jeg to forskeruddannelser. Nu skriver jeg artikler til matematikkonferencer rundt om i verden for mit eget universitet, MATHeCADEMY.net, der tilbyder web-baseret lærerkurser i mange-matik, dvs. i matematik som en naturvidenskab om fænomenet Mange. Der er et opgør med den herskende diskurs og paradigme, som jeg kalder matematisme, fordi den altid er sand inden for skolen, men sjældent udenfor. Den bygger på den antagelse, at $1+3 = 4$ altid, hvor der uden for skolen gælder, at alle tal har enheder, så fx $1 + 3$ par er 7, og 1uge plus 3 dage er 10 dage, og altså ikke 4, som skolen hævder.

Først læste jeg på RUC, Roskilde universitet, hvor jeg mødte den postmoderne skepsis over for de institutionaliserede fortællingers skjulte formynderi, i dag vel kaldet woke-tænkning, men dengang bl.a. omfattende fransk poststrukturalisme.

Derrida anbefaler dekonstruktion af institutionaliserede ord til at udskifte den herskende essens med en anden, der er mere ærligt afspejler den italesatte eksistens.

Lyotard anbefaler paralogi mod institutionaliserede korrektheder, så disse paralleliseres med andre udsagn med samme korrekthed.

Foucault påpeger pastoral magt i institutionaliserede diskurser om mennesket, altså i discipliner, der disciplinerer sig selv gennem peer reviews og samtidig discipliner deres grundled, mennesket, der påtvinges konstruerede identiteter og diagnoser sammen med et løftet om frelse på en behandlingsinstitution.

Konstruktionen dannelsesinstitutioner således straks diagnosen udannet, samme med en dannelsesinstitution, der lover kur og frelse: "Du er udannet, men frygt ikke, thi vi de dannede skal nok frelse dig. Du skal blot gøre tre ting. 1, du skal angre din u-dannelse ved at acceptere din diagnose, 2. du skal underkaste dig en behandling på vore kursted, på vores dannelsesinstitution 3. der skal du gøre præcis, hvad vi siger til dig, ellers er du selv skyld i din fortabelse, og eksklusion.

Dertil kommer så Bourdieu, der omtaler institutionen skole som en formidler af symbolsk vold.

To fantastiske år på RUC, der så fortsatte med tre ligeså fantastiske år på DPU, Danmarks Pædagogiske Universitet, hvor jeg mødte filosofien og sociologien.

Inden for filosofi fattede jeg især interesse for eksistentialismen, der sætter eksistens over essens. Og som begyndte her i byen i Nørregade med Kierkegaard, hvorfra den fortsatte i Tyskland bl.a. via Heidegger, der så inspirerede den franske post-strukturalisme omtalt tidligere.

Inden for sociologi fattede jeg især interesse for den sociologiske fantasi, der af Mills og Bauman angives som fagets kerne. I sin bog derom kalder Bauman sociologisk tænkning for "en anti-fixerende kraft, der skaber fleksibilitet i en stivnet undertrykkende verden ved at vise os, hvordan den også kunne være". Og i sin bog "Modernitet og Holocaust" knytter Bauman med begrebet ondskabens banalitet kontakt til Arendt, der var elev af Heidegger, der af Bauman omtales som skaberen af den anden kopernikanske revolution.

Så Heidegger brugte jeg en del tid på, både direkte og indirekte gennem en af de postmoderne gengivelser. Åbenbart er Heidegger inspireret af Karl Marx's 11. Feuerbach tese, der står på trappen i forhallen til alle universiteters moderuniversitet, Humboldts universitet i Berlin. "Filosofferne har kun fortolket verden forskelligt, men hvad det kommer an på, er at forandre den."

Så hvor andre filosoffer diskuterer, hvad det sande, det skønne og det gode er, vil Heidegger i stedet diskutere, hvad 'er' er.

Han peger på fire betydninger: 'er for eksempel', der henter mening nedefra det konkrete; 'er et eksempel på', der henter mening oppefra det abstrakte; 'er ligesom', der henter mening ovre fra via en overbærer, en metafor; og endelig, 'er punktum', der henter mening fra sig selv, og dermed, for at bruge Webers betegnelser, nægter at blive affortryllet ved at få påtvunget sin naturlige eksistens et jernbur af konstrueret essens. Men som åbner for at lade sig genfortrylle. Og som dermed nægter at lade menneskeskabte prædikater begrænse det skaberskabte.

Med disse fire betydninger af ordet 'er' lykkes det således Heidegger at skabe kontakt mellem naturvidenskab, humaniora, kunst og religion, hvor religionens skelnen mellem det skaber-skabte og det menneske-skabte ligger meget tæt på filosofiens skelnen mellem eksistens og essens.

Da jeg havde opdaget forbindelsen mellem eksistentialisme og religion, begyndte jeg at gå hyppigt i kirke, og fik snart en anelse om, at også kirkegangen vist kunne være anderledes. Jeg blev noget chokeret ved at opdage, at kundskabens træ på engelsk hedder træet med kundskab om det gode og det onde, og over at ordet 'det onde' kun nævnes en enkelt gang under kirkegangen, og over at der udover de ti skaberskabte bud findes 603 menneske-skabte bud, der naturligvis stærkt begrænser vore skaber-muligheder. Og som derfor førte til, at den første pagt med en afgrænset gruppe blev afløst af en ny pagt med os alle og med kun et bud: vælg altid et gode frem for det onde, og lad det godes kærlighed strømme gennem dig til alt andet skaber-skabt, men ikke nødvendigvis til menneske-skabte institutioner.

Jeg brugte Derridas anbefaling til at erstatte domsord med handle-ord, og undlod derfor at bruge ordet 'gud', da vi jo ikke kan 'gude'. 'Skabe' er meget bedre, og da vi jo siges at være skabt af Skaberen i Hans billede, må vi altså være skabt som skaber-skabte skabere.

Fra matematikken var jeg vant til, at al tænkning bygger på grundantagelser, aksiomer. Og Descartes havde med sin systematiske tvivl givet et fint argument for at antage, at der findes en skaber. "Jeg kan betvivle alt, bortset fra at jeg tvivler, altså er jeg, altså har en skaber skabt mig." "Dubito, ergo sum", som han vist har sagt, men aldrig skrevet ned.

Fra kvantefysikken hentede jeg den grundantagelse, at der kun findes én moder-bølge, som alt udkrystalliseres fra med operatorer. Så det var helt OK også at bruge navnet Skaberen om denne moder-bølge.

Så jeg lod min tænkning bygge på den grundantagelse, at jeg er en Skaber-skabt skaber, der i sit skaberarbejde hele tiden skal vælge mellem det gode og det onde. Falder jeg for fristelsen, falder også den kristne dom, tilgivelse og genopstandelse, så jeg kan fortsætte mit skaberarbejde. Jeg skal blot i nadveren udrense det onde fra mit blod og kød med skaberens rene blod og kød, som malerisk beskrevet af Grundtvig i salme 459: ”Tag vor Herre på hans ord, nyd ham ved hans nådebord! Æd hans kød, og drik hans blod, og stat op, som han opstod!”

Og ikke nok med at han genopstod og tog hjem, men i stedet for at sende flere profeter kom han selv tilbage til os alle som vores samvittighed, som vi er i daglig dialog med. Det er da genialt.

Jeg kan altså bruge Skaberen som terapeut i daglige samtaler. Og samtidig kan jeg i nadveren få trøst for min skam over mine fejlvalg, samt fred og mod til at fortsætte mit skaberarbejde. Selv, helst, men undtagelsesvis gennem institutioner, som dog ikke kan få sine fejlvalg rensset med nadver.

Derfor skal vi forsøge at holde vore institutioner så få og så slanke som muligt, og alle engagere os i politik for at hindre dem i at blive onde gennem en mål-forskydning. Det magter de i USA, hvor fødselstallet er på de 2,1 per par, der lige er nok til at holde en stabil befolkning.

Modsat er vi her i Europa ved at drukne i velfærds-institutioner, som passiviserer os, og som langsomt udrydder os, da ansatte sjældent får mere end to børn. Og et fødselstal på 1,5 barn per par giver 1 barn i næste generation og altså en befolkningshalvering på 50 år. For som passive ikke-skabere er vi bare en belastning for klodens kredsløb, og skal derfor fjernes. Denne gang ikke med en syndflod, eller by-afbrændinger, men med selvudryddelse via et for lavt fødselstal.

Måske er det for at forbygge dette, at jeg har søgt at videreføre Kierkegaards skelnen mellem den eksisterende kristendom og dens institutionaliserede kristenhed med mit forslag til en forskellig kirkegang med hovedvægt på valget mellem det gode og det onde, som er centralt for skaber-skabte individer, der kan få kirkens tilgivelse, og for menneske-skabte institutioner, som ikke kan.

Jeg håber Danmarks TV vil bruge manuskriptet i min bog til at indspille en kirkegang for eksistenskristne, så vi kan vælge, om vi vil bruge kirken til at møde en trøster eller en terapeut.

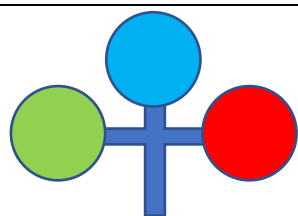
Man er velkommen til at bese bogen på min stand MidSummer.dk, hvor jeg har en poster med den alternative kirkegang.

Man er også velkommen til at opponere på facebook, hvor alle kapitler er indlagt til det samme på siden Skaberskabt skaber.

Jeg en skaber-skabt skaber

en lægmands guide til tilgivelsens hus

Indgangsbøn	Indgangs- og udgangsbøn læses af kordegnen som repræsentant for menigheden med front mod alteret: ”Skaber vor, jeg har lovet at vælge det gode fremfor det onde, og at lade godhedens kærlighed strømme videre til alt det skabte. Jeg er kommet for af dine ord at lære at sørge over mine fejlvalg. Og for at blive rensset for det onde, der har taget bolig i mig, så min skam kan vendes til fred og fornyet livsmod. Amen.”
Første salme	Afspejler årstiden eller døgnets time
Tros bekendelse	Vi vælger det gode frem for det onde, og lader godhedens kærlighed strømme videre til alt det skabte.
Prædiken	Prædikenen holdes over en læste tekst. Det nye testamente tolkes som modfortællinger til det gamle testaments 613 love. Skaberen takkes for at være kommet til os som Jesus, frelseren, for at befri os for byrden af vore fejlvalg, og for byrden af at skulle begrænse vores skaberarbejde af 613 love, men kan nøjes med altid at vælge det gode fremfor det onde, både som individer og som institutioner. Der medtages bøn om, at vore institutioner ikke fristes af sin latente ondskab til med en målforskydning at lade individer tjene sig i stedet for at tjene individer. Det nævnes, at tilgivelse og udrensning kun gælder individer, ikke institutioner.
Fadervor	Fri os fra hvad der er ondt, og tilgiv os vore fejl, som vi tilgiver dem, vi bebrejder.
Nadver	Dette rene blod udrenser det onde fra dit blod. Dette rene kød udrenser det onde fra dit kød.
Dåb	Jeg vil nu udrense alt det onde, som har måttet befinde sig i dine forældres blod og kød. Modtag derfor korsets tegn, både for dit ansigt og for dit bryst, så det det onde kan udrenses af dine tanker og dine følelser.
Sidste salme	Som første salme
Udgangsbøn	Som indgangsbøn, blot i datid

Træet med kundskab
om **GODT** og **ONDT**

Korset med den givne vej gennem livet, med stadige valg mellem det gode og det onde. Falder man for fristelsen, modtager man den kristne dom, tilgivelsen, hvor det onde udrenses med nadverens rene blod og kød. Man kan nu genopstå og fortsætte sin vej indtil det næste valg, hvor man som skaberskabt skaber rådgives af Skaberen selv gennem samvittighedens konstante dialog.

MidSummer.dk: Sociologisk fantasi på tryk